

N:o 4.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtelse af kronomark till Jockmocks kommun i Norrbottens län; gifven Stockholms slott den 10 december 1897.

Genom utslag den 15 december 1890 angående afvittring af Jockmocks socken i Norrbottens län har Kongl. Maj:ts befallningshafvande i nämnda län fastställt ett af afvittringslandtmätaren G. M. Svalbe upprättadt förslag, enligt hvilket, med anledning af derom gjord framställning, till kyrkoplats åt Jockmocks socknemän afsatts 12.1975 hektar inegor, 251.2148 hektar duglig skogsmark och 76.2904 hektar impediment, eller tillhopa 339.7027 hektar, med en i förhållande till egornas afkastning beräknad ränta af 174.74 öre och ett mot räntan svarande skattetal af $\frac{1}{4}$ mantal, hvarjemte Kongl. Maj:ts befallningshafvande förklarar, bland annat, att kyrkoplatsen finge, tills vidare och intill dess annorlunda förordnades, disponeras af socknemännen mot den åsatta räntan.

Med underdånig skrifvelse den 11 december 1896 har Kongl. Maj:ts bemälda befallningshafvande öfverlemnad en af Jockmocks kommun gjord underdånig ansökning, att, sedan numera förslag till reglering af kyrkoplatsen blifvit af Kongl. Maj:ts befallningshafvande uppgjort och af kommunen godkänt, det till tomter utlagda området af kyrkoplatsen måtte under full eganderätt till kommunen öfverlemnas.

I berörda underdåniga skrifvelse har Kongl. Maj:ts befallningshafvande anfört, att det område, kommunen sålunda önskade få åt sig upplåtet, enligt intyg af afvittringsstyresmannen H. W. Boström omfattade 146.8825 hektar, samt att berörda område å en vid skrifvelsen fogad, af kommissionslandtmätarne A. Orstadins och C. A. Sjöberg åren

1880, 1881 och 1886 upprättad karta öfver kyrkoplatsen funnes utmärkt med bokstäfverna A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T och U. Ifrågavarande område kunde icke ega något egentligt värde för Kongl. Maj:t och kronan, men å andra sidan vore det af yttersta vigt såväl för kommunen att erhålla eganderätt till det jordområde, som för dess byggnader och öfriga allmänna behof vore af nöden, som ock för de enskilde, hvilka redan bosatt sig å kyrkoplatsen eller derstädes önskade skaffa sig egna hem, att kunna ej mindre förvärfva sig tryggad rätt till byggnadsgrund för sina hus än ock mot säkerhet af in-teckning deri upplåna nödiga medel för byggnaders uppförande. På grund häraf hemställde Kongl. Maj:ts befallningshafvande, att förenämnda område 146.8825 hektar måtte för alltid under eganderätt till kommunen upplåtas utan annan afgäld än den, som kunde anses inbegripen i den ränta, hvilken vid afvittringen faststälts att utgå från hela det för kyrkoplatsen afsatta område. I sammanhang härmed tillstyrkte Kongl. Maj:ts befallningshafvande, att vid den blifvande upplåtelsen måtte föreskrifvas, dels att kommunen skulle vara berättigad att å området upplåta mark till enskilde för bebyggande mot de vilkor, kommunen kunde finna skäligt föreskrifva, dock med iakttagande dervid att de, till hvilka mark för nämnda ändamål af kommunen upplåtes, skulle vara skyldiga att ställa sig till efterrättelse de ordningsstadganden, Kongl. Maj:ts befallningshafvande kunde finna skäligt meddela i afseende å områdets bebyggande, samt att egare af redan å området uppförda byggnader skulle ega företrädesrätt att för dem erhålla nödigt tomtutrymme mot den löseskilling, som, derest öfverenskommelse om beloppet ej kunde mellan vederbörande träffas, skulle af Kongl. Maj:ts befallningshafvande bestämmas, dels ock att kommunen skulle vara skyldig att, der sådant inom fem år från upplåtelsen påkallades, utan lösen å området afstå nödigt tomtutrymme intill 1½ hektars vidd för ifrågasatt jägmästarebostad.

På grund af nådig remiss har kammarkollegium afgifvit underdånigt utlåtande i ärendet, dervid kollegium tillika öfverlemnadt inhemtadt yttrande från domänstyrelsen.

Sistnämnda embetsverk har, efter att hafva hört vederbörande jägmästare och öfverjägmästare, erinrat, att, sedan frågan om öfverlopps-markernas disposition blifvit afgjord, det för en ändamålsenlig förvaltning af de staten tillhöriga betydande skogarne inom Jockmocks revir syntes blifva nödigt, att detta revir delades, samt att för skogspersonalens stationerande vid kyrkoplatsen, såsom den med afseende å ej mindre post- och kommunikationsförhållanden än äfven skogsadministrationen lämpligaste platsen, framdeles kunde finnas nödigt att der liksom

i Arvidsjaur uppföra jägmästarebostad, vare sig för en eller två jägmästare. Till förekommande af framtida tvistigheter med kommunen och för bättre tillgodoseende af statens skogsintresse borde likväl platsen för den blifvande jägmästarebostaden närmare bestämmas, än i Kongl. Maj:ts befallningshafvandes förslag skett, samt kommunen förpligtas att utan inskränkning till tiden afstå ett något större område, än Kongl. Maj:ts befallningshafvande ansett erforderligt.

Med åberopande af dessa skäl har domänstyrelsen, som i öfrigt icke funnit något att erinra mot den underdåniga framställningen, hemställt, att densamma måtte bifallas på sätt Kongl. Maj:ts befallningshafvande tillstyrkt, dock med den ändring att kommunen skulle vara skyldig att till jägmästarebostad utan lösen afstå de å en af kommissionslandtmätaren Sjöberg år 1887 upprättad, till en del i kopia återgifven regleringsplan för kyrkoplatsen med litt. g, h, k och l betecknade tomter jemte mellanliggande, för väg afsedd mark, tillhoppa utgörande 2.14 hektar.

För egen del har kammarkollegium, jemte meddelande att Jockmocks kyrkoplats icke funnes i jordeboken upptagen, på de af Kongl. Maj:ts befallningshafvande anförda skäl tillstyrkt bifall till den underdåniga ansökningen i enlighet med Kongl. Maj:ts befallningshafvandes hemställan, dervid kollegium emellertid biträdt den af domänstyrelsen förordade ändring i de af Kongl. Maj:ts befallningshafvande föreslagna bestämmelser.

Slutligen har beträffande den af Kongl. Maj:ts befallningshafvande föreslagna bestämmelsen, att egare af redan å området uppförda byggnader skulle tilläggas företrädesrätt att för dem erhålla nödigt tomtutrymme, Kongl. Maj:ts befallningshafvande i underdånig skrifvelse den 19 sistlidne augusti anført, att, enär till Kongl. Maj:ts befallningshafvandes kännedom kommit, att personer, hvilka gjort olofflig sprit- och malt-drycksförsäljning till yrke, bosatt sig å området för att der utöfva sin förderbringande handtering, Kongl. Maj:ts befallningshafvande, på det att dylika individer icke måtte redan vid första upplåtelsen af tomtplatser å området derstädes vinna fast fot, ansett sig nu böra hemställa, att berörda bestämmelse måtte vid upplåtelsen antingen helt och hållet uteslutas eller ock föreskrift lemnas derom, att egare af redan på området uppförda byggnader i regel skulle ega företrädesrätt till tomtutrymme för dessa.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

att omförmälda område, 146.8825 hektar, må under eganderätt upplåtas till Jockmocks kommun utan annan afgäld än den, som kan anses

inbegripen i den ränta, hvilken vid afvittringen faststälts att utgå från hela det för kyrkoplatsen afsatta område, samt under vilkor i öfrigt,

att å området må af kommunen upplåtas mark åt enskilde för bebyggande mot de vilkor, kommunen kan finna skäligt föreskrifva, med iakttagande dervid att de, till hvilka mark för nämnda ändamål af kommunen upplåtes, skola vara skyldiga att ställa sig till efterrättelse de ordningsstadganden, Kongl. Maj:ts befallningshafvande kan finna skäligt meddela i afseende å områdets bebyggande, att egare af redan å området uppförda byggnader skola ega företrädesrätt att för dem mot lösen erhålla nödigt tomtutrymme, samt att, derest kommunen på grund af särskilda förhållanden skulle finna sådan företrädesrätt, hvarom nu är sagdt, icke böra tillkomma egare af redan uppförd byggnad eller öfverenskommelse om löseskillings belopp icke kan mellan kommunen och vederbörande träffas, frågan härom skall underställas Kongl. Maj:ts befallningshafvandes pröfning,

att kommunen skall vara skyldig att, derest sådant påfordras, till jägmästarebostad utan lösen afstå förenämnda, å den af kommissionslandtmätaren Sjöberg år 1887 upprättade regleringsplan för kyrkoplatsen med litt. g, h, k och l betecknade tomter jemte mellanliggande, för väg afsedd mark, utgörande tillhoppa 2.14 hektar,

samt att kommunen må, tills vidare och intill dess annorlunda kan varda af Kongl. Maj:t bestämdt, disponera för tomterna inflytande försäljningsmedel och tomtören till bestridande af sådana utgifter, som finnas erforderliga för områdets behöriga ordnande.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Hans Wachtmeister.

---

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 december
1897.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHIELM,
          WIKBLAD,
          GILLJAM,
          friherre RAPPE,
          CHRISTERSON,
          ANNERSTEDT,
          VON KRUSENSTJERNA,
          greve WACHTMEISTER.

Departementschefen, statsrådet greve Wachtmeister föredrog vidare:

En af Jockmocks kommun i underdånighet gjord, af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län med underdånig skrifvelse den 11 december 1896 öfverlemnad och till bifall förordad ansökning, deri — sedan genom utslag den 15 december 1890 angående afvittring af Jockmocks socken i nämnda län Kongl. Maj:ts befallningshafvande dels fastställt ett af afvittringslandtmätaren G. M. Svalbe upprättadt förslag, enligt hvilket, med anledning af derom gjord framställning, till kyrkoplats å Jockmocks socknemän afsatts 12.1975 hektar inegor, 251.2148

hektar duglig skogsmark och 76.2904 hektar impediment, eller tillhoppa 339.7027 hektar, med en i förhållande till egornas afkastning beräknad ränta af 174.74 öre och ett mot räntan svarande skattetal af $\frac{17}{14}$ mantal, dels ock förklarar, bland annat, att kyrkoplatsen finge, tills vidare och intill dess annorlunda förordnades, disponeras af socknemännen mot den åsatta räntan — kommunen anhållit, att, sedan numera förslag till reglering af kyrkoplatsen blifvit af Kongl. Maj:ts befallningshafvande uppgjordt och af kommunen godkändt, det till tomter utlagda området af kyrkoplatsen måtte under full eganderätt till kommunen öfverlemnas; varande berörda område, som enligt intyg af afvittringsstyresmannen H. W. Boström omfattade 146.8825 hektar, å en af kommissionslandtmätarne A. Orstadius och C. A. Sjöberg åren 1880, 1881 och 1886 upprättad karta öfver kyrkoplatsen utmärkt med bokstäfverna A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T och U;

öfver hvilken ansökning kammarkollegium afgifvit infordradt underdånigt utlåtande, dervid kollegium öfverlemnadt yttrande från domänstyrelsen, som i ärendet hört vederbörande jägmästare och öfverjägmästare, hvarjemte Kongl. Maj:ts befallningshafvande inkommit med ytterligare en underdånig skrifvelse i ämnet.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit hemställde statsrådet, att Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva:

att omförmälda område, 146.8825 hektar, måtte under eganderätt upplåtas till Jockmocks kommun utan annan afgäld än den, som kunde anses inbegripen i den ränta, hvilken vid afvittringen faststälts att utgå från hela det för kyrkoplatsen afsatta område, samt under vilkor i öfrigt,

att å området finge af kommunen upplåtas mark åt enskilde för bebyggande mot de vilkor, kommunen kunde finna skäligt föreskrifva, med iakttagande dervid att de, till hvilka mark för nämnda ändamål af kommunen upplåtes, skulle vara skyldiga att ställa sig till efterrättelse de ordningsstadganden, Kongl. Maj:ts befallningshafvande kunde finna skäligt meddela i afseende å områdets bebyggande, att egare af redan å området uppförda byggnader skulle ega företrädesrätt att för dem mot lösen erhålla nödigt tomtutrymme, samt att, derest kommunen på grund af särskilda förhållanden skulle finna sådan företrädesrätt, hvarom nu vore sagdt, icke böra tillkomma egare af redan uppförd byggnad eller öfverenskommelse om löseskillingens belopp icke kunde mellan kommunen och vederbörande träffas, frågan härom skulle underställas Kongl. Maj:ts befallningshafvandes pröfning;

att kommunen skulle vara skyldig att, derest sådant påfordrades,

till jägmästarebostad utan lösen afstå de å en af kommissionslandtmätaren Sjöberg år 1887 upprättad regleringsplan för kyrkoplatsen med litt. g, h, k och l betecknade tomter jemte mellanliggande, för väg afsedd mark, utgörande tillhopa 2.14 hektar;

samt att kommunen finge, tills vidare och intill dess annorlunda kunde varda af Kongl. Maj:t bestämdt, disponera för tomterna inflytande försäljningsmedel och tomtören till bestridande af sådana utgifter, som finnes erforderliga för områdets behöriga ordnande.

Hans Maj:t Konungen behagade i nåder bifalla hvad statsrådet sålunda hemställt samt förordna, att nådig proposition i ämnet skulle till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Hjalmar Rettig.
